

Dosarul nr. 2ra-2180/18

prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă (Ion Nașco)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Nelea Budăi, Veronica Negru, Ion Muruianu)

ÎNCHEIERE

28 noiembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului declarat de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Antonina Acatrinii împotriva lui Nicolae Acatrinii cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, și s-a menținut hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, prin care s-a admis acțiunea depusă de Antonina Acatrinii,

constată:

La 12 ianuarie 2018, Antonina Acatrinii a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Nicolae Acatrinii cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea acțiunii a menționat că, la 04 septembrie 2015 a încheiat căsătoria cu Nicolae Acatrinii, care a fost înregistrată de Primăria s. Slobozia, r-nul Ștefan-Vodă, și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 18. La fel, din căsătorie au un copil minor, feciorul XXXXX care se află la întreținerea mamei.

Reclamanta a invocat că, după primul an de căsătorie, relațiile cu soțul s-au înrăutățit, deoarece acesta a devenit gelos și o urmărea zilnic, îi interzicea să comunice cu rudele, părinții și prietenii, iar din acest motiv în familie se iscau foarte des conflicte. Astfel, având în vedere că în familie s-au creat condiții insuportabile de trai, în luna ianuarie 2017 reclamanta a luat copilul și s-a mutat cu traiul la părinții săi în s. Slobozia, r-nul Ștefan Vodă.

În această ordine de idei, reclamanta a considerat inoportună menținerea familiei. Or, Nicolae Acatrinii de mai mult timp se află la muncă peste hotarele țării, iar din luna ianuarie 2017 și până la depunerea cererii de chemare în judecată, acesta a vizitat-o pe dânsa și pe copil doar de câteva ori, acordându-le un ajutor material neînsemnat, care este insuficient pentru întreținerea zilnică a copilului.

Reclamanta Antonina Acatrinii a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate, la 04 septembrie 2015, între ea și Nicolae Acatrinii, înregistrată de Primăria

s. Slobozia, r-nul Ștefan-Vodă, și trecută în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 18; și încasarea de la Nicolae Acatrinii în beneficiul ei pensia de întreținere a copilului minor în sumă bănească fixă de 1 000 de lei lunar, până la atingerea de către copil a vârstei majoratului.

Prin hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, (f.d. 23, 28-29) s-a admis acțiunea depusă de Antonina Acatrinii, s-a desfăcut căsătoria încheiată între Antonina Acatrinii și Nicolae Acatrinii, înregistrată la 04 septembrie 2015 la Primăria s. Slobozia, r-nul Ștefan-Vodă, înscrisă în Registrul actelor de stare civilă sub nr. 18; s-a încasat taxa de stat de la ambele părți în mod egal în mărime de 500 % a unității convenționale, adică câte 100 de lei de la fiecare la înregistrarea desfacerii căsătoriei; s-a încasat de la Nicolae Acatrinii în beneficiul Antoninei Acatrinii pensia de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 1 000 de lei lunar, începând cu data depunerii cererii de chemare în judecată și până la majoratul copilului; și s-a încasat de la Nicolae Acatrinii în beneficiul statului taxa de stat în cuantum de 360 de lei.

Prin decizia din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 76, 77-88) s-a respins apelul declarat de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, și s-a menținut hotărârea din 19 martie 2018 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă.

Prima instanță și instanța de apel și-au întemeiat soluțiile adoptate pe dispozițiile articolelor 3, 10, 18 din Convenția internațională cu privire la drepturile copilului din 1989, în vigoare pentru Republica Moldova de la 25 februarie 1993; art. 2, art. 37, art. 38, art. 58, art. 62, art. 74, art. 75, art. 76, art. 98 din Codul familiei; art. 1 și art. 18 din Legea nr. 338-XIII din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului; art. 102, art. 105 din Codul de procedură civilă.

În consolidarea soluțiilor sale, Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, și Curtea de Apel Chișinău au constatat că relațiile familiare ale Antoninei Acatrinii și Nicolae Acatrinii s-au înrăutățit, iar prima și-a exprimat în fața instanței de judecată refuzul categoric de a menține/păstra familia. Astfel, acest fapt constituie temei legal de a desface căsătoria încheiată între Antonina Acatrinii și Nicolae Acatrinii.

Subsecvent, instanțele inferioare au reținut că, din luna ianuarie 2017, Antonina Acatrinii împreună cu copilul minor locuiesc separat de Nicolae Acatrinii. Prin urmare, s-a ajuns la concluzia necesității încasării din contul lui Nicolae Acatrinii a pensiei de întreținere a copilului minor, care urmează a fi stabilită într-o sumă bănească fixă, deoarece acesta nu este oficial angajat în câmpul muncii.

La fel, instanța de apel a notat că judecarea cauzei în prima instanță a avut loc cu respectarea procedurii de comunicare și înștiințare a lui Nicolae Acatrinii, deoarece corespondența a fost expediată la aceeași adresă care a fost indicată de Nicolae Acatrinii în cererea de apel.

Dealtfel, instanța de apel a apreciat ca fiind netemeinic argumentul lui Nicolae Acatrinii precum că, în speță, a fost dispusă încasarea pensiei de întreținere, însă, fără a stabili domiciliul copilului minor și fără a antrena în proces Direcția pentru protecția dreptului copilului. Or, prin prisma art. 240 alin. (3) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

La 04 septembrie 2018, Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 91-93).

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată și că instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces.

În acest sens a menționat că judecarea cauzei a avut loc în absența sa, el nefiind înștiințat în mod legal despre data, ora și locul petrecerii ședinței de judecată. Mai mult ca atât, în acea perioadă, el nu se afla pe teritoriul Republicii Moldova, fiind plecat la muncă în Republica Federativă Germană.

Prin urmare, a opinat că pentru respectarea procedurii de citare legală, prima instanță urma să dispună citarea sa prin publicitate într-un ziar local din r-nul Ștefan-Vodă.

La fel, recurentul a indicat că, în speță, a fost dispusă încasarea pensiei de întreținere, însă, fără a stabili domiciliul copilului minor și fără a antrena în proces Direcția pentru protecția dreptului copilului, fapt instituit imperativ la art. 63 alin. (2) și (3) din Codul familiei.

În această ordine de idei, recurentul Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 19 martie 2018 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan-Vodă, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Antonina Acatrinii, și cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);

a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Prin prisma art. 434 în alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Instanța de recurs atestă că, în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece actul judecătoresc recursat datează cu 12 iulie 2018, iar cererea de recurs a fost depusă la 04 septembrie 2018, adică în mai puțin de două luni de la momentul pronunțării deciziei instanței de apel.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depuse de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esența lor, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de apel (f.d. 51-53). Astfel se deduce că cererea de recurs *de facto* este o transpunere a motivelor din cererea de apel. Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței

de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Astfel, una din condițiile legale recursului este dezvoltării motivelor de recurs, care implică determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera nelegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Nicolae Acatrinii a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un

recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Nicolae Acatrinii, reprezentat de avocatul Alexandru Adam, împotriva deciziei din 12 iulie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Antonina Acatrinii împotriva lui Nicolae Acatrinii cu privire la desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Nina Vascan